

## POSTANOWIENIE

28 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Trzebiatowski

na posiedzeniu niejawnym 28 maja 2026 r. w Warszawie  
w sprawie ze skargi F. Ś. o stwierdzenie niezgodności z prawem  
prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku  
z 21 października 2022 r., XII Ns 707/18 (XII WSC 2/24),  
wydanego w sprawie z wniosku J. Ś.  
z udziałem F. Ś.  
o podział majątku wspólnego,

**odrzuca skargę.**

## UZASADNIENIE

Uczestnik F. Ś. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem  
postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z 21 października  
2022 r.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Zgodnie z art. 424<sup>5</sup> § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem  
prawomocnego orzeczenia powinna zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest  
wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części (pkt 1),  
przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie (pkt 2), wskazanie przepisu prawa,  
z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny (pkt 3), uprawdopodobnienie  
wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy

(pkt 4), wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem (pkt 6).

W judykaturze przyjmuje się, że wszystkie wymogi skargi wymienione w art. 424<sup>5</sup> § 1 k.p.c. muszą być spełnione, aby pismo strony mogło być uznane za skargę (np. postanowienie SN z 13 listopada 2007 r., III CNP 78/07). Brak któregośkolwiek z elementów konstrukcyjnych skargi jest brakiem istotnym, nieusuwalnym w postępowaniu naprawczym i powoduje jej odrzucenie *a limine* (np. postanowienie SN z 18 stycznia 2006 r., III CNP 26/05).

Przedstawiona skarga nie odpowiada przedmiotowym wymogom, a jej wady mają charakter nieusuwalny. Skarga nie spełnia bowiem wymagań określonych w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 1, 3, 4 i 5 k.p.c.

W zakresie wymogu określonego w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. skarga nie zawiera prawidłowego oznaczenia zakresu zaskarżenia. Skarżący podał, że wnosi o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z 21 października 2022 r., nie wskazując, czy zaskarża to orzeczenie w całości czy w części. Brak wskazania przez skarżącego zakresu zaskarżenia nie pozwala na jednoznaczne ustalenie granic zaskarżenia, co oznacza, że skarga nie odpowiada wymaganiu określonemu w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.

Skarga nie spełnia również wymagania z art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 3 k.p.c. Wymaganie to nie może być utożsamiane ze wskazaniem podstaw skargi. Powinność wskazania przepisu prawa, z którym orzeczenie jest niezgodne, stanowi bowiem cechę szczególną skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i wynika z konieczności rozróżnienia między przepisami, które zostały naruszone, a przepisami, z którymi zaskarżone orzeczenie jest niezgodne. Podstawy skargi mogą zatem wypełniać przepisy prawa materialnego lub prawa procesowego, podczas gdy przepisem, z którym orzeczenie jest niezgodne, może być jedynie przepis lub zespół przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę rozstrzygnięcia w sprawie. Wskazanie zatem przez skarżącego przepisów, które zostały naruszone przez sąd, w ramach

przytoczenia podstawy skargi, nie spełnia jednocześnie wymogu określonego w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 3 k.p.c. (m.in. postanowienie SN z 29 stycznia 2021 r., II CNP 18/20).

Uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy, polega na przedstawieniu wyodrębnionego wyводу przekonującego, że szkoda została wyrządzona, oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem wyroku niezgodnego z prawem (m.in. postanowienia SN: z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 141; z 22 listopada 2005 r., I CNP 19/05 i z 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16). Skarżący powinien przy tym przedstawić dowody lub inne środki uwiarygodniające jego twierdzenia (np. postanowienia SN: z 25 lipca 2006 r., III CNP 40/06 i z 23 marca 2006 r., IV CNP 23/06, Biuletyn SN 2006, nr 6, s. 8).

Tak rozumianego obowiązku skarżący nie spełnił. Skarżący upatruje powstanie szkody wskutek wydania zaskarżonego postanowienia i dokonania podziału majątku wspólnego byłych małżonków w sposób, który kwestionuje.

Należy podkreślić, że okoliczność, iż wydano orzeczenie niekorzystne dla strony, nieuwzględniające jej żądania lub zajętego w sprawie stanowiska, nie jest równoznaczne z poniesieniem szkody w rozumieniu art. 424<sup>1</sup> § 1 k.p.c. Nieuzyskanie przez stronę w postępowaniu sądowym oczekiwanej ochrony prawnej nie zawsze musi prowadzić do powstania uszczerbku majątkowego. Strona powinna wykazać poniesienie takiego uszczerbku w związku z nieuwzględnieniem roszczenia, czego skarżący nie uczynił (np. postanowienia SN: z 29 czerwca 2016 r., IV CNP 2/16 i z 5 grudnia 2016 r., I CNP 15/16).

Ugruntowane są poglądy Sądu Najwyższego, z których wynika, że nieuwzględnienie powództwa w żądanej wysokości nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody (np. postanowienia SN: z 12 marca 2015 r., II CNP 54/14 i z 28 listopada 2016 r., II CNP 24/16). Ponadto szkoda spowodowana przez wydanie orzeczenia powinna powstać później niż w dacie wydania orzeczenia (postanowienie SN z 28 listopada 2006 r., III CNP 46/06).

Konstrukcja przepisów dotyczących skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wskazuje, że ustawodawcy chodziło

wyłącznie o szkody, które zostały już wyrządzone. Na skarżącym spoczywa zawsze obowiązek uprawdopodobnienia, że poniósł konkretny uszczerbek majątkowy, nie zaś uszczerbek, który może dopiero w jego majątku wystąpić. Podkreślić zatem należy, że wymóg z art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. dotyczy szkody już poniesionej, a nie hipotetycznej (postanowienia SN: z 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05; z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05; z 15 listopada 2011 r., IV CNP 60/11 i z 12 marca 2015 r., II CNP 54/14). Szkodą w rozumieniu przepisów o skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest zatem konkretny uszczerbek majątkowy, ustalony zgodnie z art. 361 § 2 k.c. (postanowienia SN: z 22 maja 2025 r., I CNP 93/23 i z 1 sierpnia 2025 r., I CNP 93/24).

Stosownie do art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 5 k.p.c. skarżącego obciąża też obowiązek przedstawienia wyczerpującej i przekonywującej analizy prawnej przepisów dotyczących środków zaskarżenia, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub z innych przyczyn nie mogłoby odnieść skutku. Skarżący powinien przy tym wykazać, że od zaskarżonego wyroku nie przysługuje środek prawny, przy pomocy którego mogłoby nastąpić wzruszenie zaskarżonego orzeczenia. Oznacza to obowiązek przeprowadzenia analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogłyby odnieść skutku. Skarżący musi „wykazać”, a więc nie „wskazać”, „przyczożyć” czy „uwiarygodnić”, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wykazanie powyższej okoliczności polega więc na ujawnieniu i przedstawieniu w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości – tj. na dowiedzeniu jej istnienia i przekonującym uzasadnieniu (np. postanowienie SN z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140).

Skarżący analizy takiej nie przedstawił, co oznacza, że przesłanka z art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 5 k.p.c. nie została spełniona.

Ze względów wskazanych powyżej Sąd Najwyższy uznał, że skarga nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 424<sup>5</sup> k.p.c. i orzekł jak w sentencji (art. 424<sup>8</sup> § 1 k.p.c.).

(M.K.)

[a.1]